

evaluat corect partenerii de scenă și a găsit soluții de a le sări în ajutor, evitând posibilele stări de disconfort. Cum am văzut de două ori spectacolul, pot să spun că fiecare artist e susținut nu doar de propriile forțe ori de talentul nativ sau cultivat, ci și ajutorul colegilor. Că știe când e cazul să cânte, ori numai să danseze. Așa se face că Sabina Bijan și Luminița Tulgara cântă fără inhibiții alături de Cristina Pădurariu și formează un veritabil trio, iar Cristina Pădurariu rostește replicile încredințate cu multă naturalețe. Colin Buzoianu își asumă cu dezinvoltură numere muzicale solistice. Iar Victor Manovici simte și controlează pulsul sălii, îi stimulează pe spectatori să pătrundă în visul ludic al celor aflați pe scenă. Nedrept ar fi să nu-l amintim pe excelentul baterist care e Lică Dolga. Și dacă *Imagine show* e o reușită, în sensul că îi îndeamnă la autentică bucurie și reală participare și pe spectatorii „canonici”, din aceia cu costum și pălărie, e fiindcă toți artiștii de pe scenă au dorit să facă un spectacol de echipă. Nimeni nu vrea cu orice preț să iasă în față, să-și acopere partenerul, „să ia caimacul”, cum se zice. Toți protagoniștii știu că sunt termeni cu pondere egală ai unei ecuații ce-și află rezolvarea prin succes și aplauze. Că matematica spectacolului le cere fiecăruia dintre ei să aibă contribuții bine dimensionate. Că, pentru a-l face pe spectator să adere la propunere, trebuie să dovedești că ai încredere tu însuși în ea și că ai încredere în partenerul de scenă. Iar reușita e certificată de faptul că publicul se încălzește, se implică, iar când i se anunță că jocul se apropie de sfârșit, cere un supliment, și apoi încă unul. Semn că între artiști și spectatori s-a realizat comunicarea, osmoza. Indiciu că relațiile dintre Teatrul timișorean și public, relații nepermis de mult fragilizate în ultimii ani, au toate șansele să redevină cât se poate de cordiale grație lucrului bine făcut. Un lucru bine făcut care sunt sigur că – prin consecvență, dăruire și talent – se va transfera foarte curând și în spectacolele de teatru dramatic. De altminteri, un prim semn bun e interesul cu care a fost primită de un public iarăși eterogen premiera cu *Autobahn*, în regia lui Radu Apostol.

Teatrul Național „Mihai Eminescu” din Timișoara – Imagine show. Coordonator proiect: Ion Rizea. Scenografia: Krisztina Nagy. Direcția muzicală: Horea Crișovan. Cu: Cristina Pădurariu, Horea Crișovan, Sabina Bijan, Luminița Tulgara, Lică Dolga, Colin Buzoianu, Victor Manovici. Reprezentații-premieră: 26 și 27 martie 2006.

Ion JURCA ROVINA

Un fel de partilă dramatică

În continuare, Teatrul de Stat „Csiky Gergely” din Timișoara își ține publicul într-o cuceritoare, dar și derutantă provocare. Cea de-a doua premieră a stagiunii, **Lear**, care are și un generic matematic, $L=r+c+g$, îl pune în fața rezolvării unei ecuații. O ecuație extrasă din tragedia lui Shakespeare, *Regele Lear*. Cele trei litere ale sumei de după semnul egal sunt inițialele fiicelor: Regan, Cordelia și Goneril.

Regizoarea Patkó Éva (încă studentă, la Târgu Mureș) reține din piesă doar cele patru personaje (care, se va vedea, sunt cinci) și, odată cu ele, drama lor, exclusivând-o. Mai mult, să nu înțelegem că ni se rezervă o dramă familială doar,

nu, deoarece reducția de personaje și text se concentrează asupra unei teme: integritatea puterii. Din start, în scenă, Lear împarte cu creta cercul (regatul) în trei, apoi, furios, dezmoștenind-o pe Cordelia, în două. Și urmează, după cum se știe, periplitul nefericitului rege, pe la cele două fiice. În scenă, cu ajutorul a două scări escaladate de Regan și Goneril, costumate fastuos și supradimensionat, din vârf până jos, se proiectează monumental imaginile lor, ca simboluri ale puterii scindate și, ca atare, conflictuale.

Lear, într-o configurare plastică de efect, dar și de profunzime, conferită de Dukász Péter, își micșorează treptat profilul regal, descoperindu-și nu doar nimicnicia în afara puterii, ci revăzându-se chiar pe sine în oglinda fiicelor încoronate, fixate în raționament rece, sterilizate de afecțiune, crude și convulsive între ele însele, jucate în acești parametri de către Borbély B. Emília (*Goneril*) și Magyarai Etelka (*Regan*). Mai enigmatică devine, în ecuație, Cordelia, care aici, travestită în rolul Bufonului, îl însoțește pe rege în nebunia lui, ironizându-l sau deplângându-i soarta, ocrotindu-l în maximalizarea crizei – un rol umanizat în accentele lui de actrița Tokai Andrea. Cordelia simbolizează, în dedublarea-i, fiică bună și bufon, șansa regăsirii pentru rege, întregind-se astfel suma cu care este egal acest L. Sigur că finalul este și el o extracție interpretată al celui din piesă, simbolistica formulei matematice lăsându-se, cum spuneam, ca o provocare de interpretare pentru spectator. Ca și genul de spectacol experimental (un fel de *pastilă dramatică*), altfel, bine rotunjit artistic, în propunerea tinerei regizoare.

Teatrul „Csiky Gergely” Timișoara – Lear. Adaptare de Nagy B. Sándor după *Regele Lear* de W. Shakespeare. Regia și imaginea scenică: Patkó Éva. Costume: Szakács Ágnes. Compozitor: Nagy Endre. Cu: Dukász Péter (*Lear*), Magyarai Etelka (*Regan*), Borbély B. Emília (*Goneril*), Tokai Andrea (*Cordelia*). Data premierei: 13 ianuarie 2006.